

Nr 88.

Av herrar **Järte** och **Andrén**, om *invrättande av två nya befattningar vid flygvapnet.*

Flygvapnet är i eminent grad ett tekniskt vapen, som använder tekniska hjälpmedel av mångskiftande natur. Dess tekniska medel befinna sig dessutom allttjämt i en raskt framåtskridande utveckling. Detta gäller icke blott själva luftfartygen och deras motorer utan även deras tekniska utrustning av olika slag. Det är därför av utomordentlig betydelse för flygvapnets effektivitet, att inom flygvapnets ledning finnes i tillräckligt antal tekniskt skolad personal för att omhänderhava alla de tekniska uppgifter, som tillkomma ledningen.

Flygstyrelsen har, enligt vad vi ha oss bekant, under framhållande av, att det med den fåtaliga personal, som tilldelats flygstyrelsens tekniska byrå enligt 1925 års försvarsordning, redan nu är påtagligt, att arbetskrafterna äro otillräckliga, för att denna byrå skall bliva i stånd att nöjaktigt utföra densamma åliggande arbete, hos Kungl. Maj:t i underdånighet hemställt om utvidgning av den tekniska byråns personal. Enär Kungl. Maj:t i nådig proposition beträffande anslag till flygvapnet icke upptagit detta flygstyrelsens önskemål, få vi på grund av vår uppfattning om frågans stora betydelse för flygvapnets utveckling, härigenom underställa frågan riksdagens omprövning.

Den tekniska byråns verksamhet skall vara grundläggande för hela flygvapnets effektivitet i tekniskt hänseende, och byrån har sålunda en betydelsefull uppgift sig förelagd. Det är tydligt, att en överingenjör och två flygingenjörer icke kunna, huru dugliga de än må vara, räkna till att följa den på flygteknikens olika områden pågående raska utvecklingen, att sovra och bearbeta vunna resultat och omsätta dem för svenska militära förhållanden genom lämpliga konstruktioner, att övervaka och kontrollera fabrikationen av flygvapnets materiel, vare sig den är inhemsk eller utländsk, att övervaka flygvapnets egna verkstäders olika grenar och utarbeta erforderliga tekniska föreskrifter för så väl fabrikation som flygtjänst.

Den i flygvapnet använda materielen är icke endast av ömtålig och dyrbar art utan också synnerligen olikartad. Flygplan och flygbåtar för olika spaningsändamål, för strid och eskort, för eldledning, bombfällning, torpedfällning m. m. ingå häri med motorer av skilda slag, signal-, belysnings-, förbindelseanordningar, fallskärmar och sjölivräddningsmedel, driv- och smörjmedel m. m.

All denna tekniska materiel måste vara för våra förhållanden utexperimenterad och ägnas bästa omvårdnad. Ej minst viktigt är, att den i största möjliga utsträckning och så snart som möjligt blir föremål för tillverkning inom landet, för vilket ändamål auktoritativ, militärteknisk ledning bör utarbeta anvisningar och giva råd och direktiv. Härtill kommer det högst betydelsefulla arbetet att förbereda och organisera industriens krigsberedskap med hänsyn till flygvapnets behov. Arbeta för detta ändamål måste omedelbart igångsättas, då försummelse härutinnan i händelse av ofred kan hava avgörande betydelse.

Det är tydligt, att alla dessa mångskiftande och omfattande uppgifter ej kunna på ett så tillfredsställande sätt, som är nödvändigt, skötas av byråns nuvarande fåtaliga personal. För att under erfaren ledning utföra detaljarbete finnes visserligen alltid möjlighet att anlita extra personal, som vill skaffa sig erfarenhet på området. Denna utväg kan emellertid ej anlitas för det betydelsefulla ledande och initiativtagande arbetet. En utökning av byråns ordinarie personal är därför påkallad. I samband med denna utökning synes lämpligt att uppdelas byråns verksamhet på tvenne sektioner, en med uppgift att handhava frågor av konstruktiv och flygteknisk natur och en avsedd för den tillverkningsstekniska delen av uppgifterna, till vilken även hör förberedandet och organisationen av industriell krigsberedskap med hänsyn till flygvapnets behov. Cheferna för dessa sektioner böra vara flygöveringenjörer med avlöning enligt lönegrad C 14. Utom den redan förefintliga flygöveringenjörsbefattningen bör sålunda inrättas en ny flygöveringenjörsbefattning i flygstyrelsen.

Att planlägga, sammanhålla och leda allt det tekniska arbetet inom flygvapnet är av så mångsidig, maktpåliggande och viktig natur, att det är motiverat att den person, som förordnas för denna uppgift, i likhet med vad flygstyrelsen i avgivet förslag till beräkning av medelsbehov för budgetåret 1927—1928 föreslagit, erhåller motsvarande ställning och avlöning som marinöverdirektören. Han bör därför i överensstämmelse därmed benämnas flygöverdirektör samt liksom marinöverdirektören tillsättas på förordnande och avlönas medelst arvode. Flygöverdirektören skall åligga att i flygstyrelsen vara föredragande i tekniska frågor. Att utom de båda överingenjörsbefattningarna inrätta en fristående flygöverdirektörsbefattning torde dock tillsvidare ej vara nödvändigt utan bör till flygöverdirektör kunna förordnas den av de båda flygöveringenjörerna, som bäst lämpar sig för denna befattning. I detta fall kan avlöningen till flygöverdirektören ordnas genom ett fyllnadsarvode till flygöveringenjörslönen. Med en avlöning till flygöverdirektören av 16,000 kronor, motsvarande marinöverdirektörens, skulle detta fyllnadsarvode, beräknat som skillnad mellan näst högsta löneklassen i C 14 och 16,000 kronor utgöra 4,540 kronor.

På grund av vad sålunda framhållits få vi föreslå riksdagen besluta

att å flygvapnets stat från och med budgetåret 1927—1928 uppföra en ny flygöveringenjörsbefattning och anslå lön för denna enligt lönegrad C 14 i lönelementet för civilmilitär personal, samt

att vid flygvapnet inrätta en flygöverdirektörsbefattning med ett arvode av 16,000 kronor och för budgetåret 1927—1928 som fyllnadsarvode åt den som flygöverdirektör förordnade flygöveringenjören bevilja ett förslagsanslag av 4,540 kronor.

Stockholm den 20 januari 1927.

Otto Järte.

Georg Andrén.
